

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vsa leta - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 246. — ŠTEV. 246.

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 19, 1928. — PETEK, 19. OKTOBRA 1928.

TELEFON: CORTLANDT 2876

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

Republikanski kandidat in prohibicija.

HERBERT HOOVER JE BIL SVOJEČASNO NASPROTNIK SUŠE

Iz pozabljenja so dvignili mokaški rekord Hooverja, ki ga sedaj vznemirja. — Leta 1918 se je boril proti prohibiciji vina in piva. — Borah načeluje napadu. — Pivo je najmanj škodljivo kot temperenca, — je rekel takrat sedanji republikanski nominiranec.

WASHINGTON, D. C., 18. oktobra. — Iz tiskanih rekordov je vstal povojni boj Herberta Hooverja za lahka vina in piva, pred sprejemom osemnajstega amendmenta in Volsteadove postave. Rekord iz vznemirja suhega republikanskega nominiranca.

Njegov glavni podpornik, goreči suhaški senator Borah, ga je bil trpko napadel, ker je dovolil pivovarnam imeti toliko premoga, da so lahko obratovale s polno paro, "dočim so bile šole zaprte ter so otroci zmrzovali v stanovanjih."

Južni demokratje so tudi pripravljeni odgovoriti pri invaziji senatorja Boraha v njih ozemlje, s tem napadom in prejšnjimi ugotovitvi Hooverja glede prohibicije.

Kot živilski administrator je Mr. Hoover nasprotoval agitaciji leta 1918, da se prepove prodaja vina in piva v pitne svrhe, kot je bilo razvidno iz pisma senatorju Morrisu Sheppardu, demokratu iz Texasa, v kateremu je ugotovil, "da bi pivo izginilo iz trgovine v enem tednu ali dveh, če bi prenehali kuhati pivo."

Hoover je pojasnil, da se zavzema za zmernost ali temperenco, da pa nasprotuje prohibiciji. Trdil je, da bi odprava vina in piva povzročila prodajo močnejših pijač in da bi bilo s stališča zmernosti dosti manj škodljivo pivo.

Prenehanje kuhanja bi imelo za posledico prihranjenje žita v količini kakih štirih milijonov bušljev na mesec, — je rekel Mr. Hoover, a ob istem času je skušal pokazati, "da so izgube v živilih povsem sekundarne napram moralnim in fizičnim nevarnostim, izvirajočim iz prohibicije vina in piva". Dostavil je, da je ta nevarnost večja kot pa poraba kakih štirih milijonov bušljev na mesec v pivovarnah.

Januarja 1919 je senator Borah, sedanji glavni bojevnik za Hooverja, zopet strogo kritiziral Mr. Hooverja ter ga napadel, da je dovolil "obširnemu interesu" pobasati brezprimerne dobičke.

Ta ugotovila bodo uporabili na Jugu v nasprotju s popolnim soglasjem med senatorjem Borahom in Mr. Hooverjem sedaj, ko se nahaja Hoover v odločno suhaški kampanji.

Nekako ob istem času, ko je napisal svoje pismo senatorju Sheppardu, je objavil Mr. Hoover ugotovilo, v katerem je razkril svoje ogorčenje nad prohibicijo. Hoover je rekel v tem ugotovilu:

Če si želi ameriški narod prohibicije, naj uveljavi potom zakonodaje... Zelo težko se je na piti z dve in tri četrtine odstotnim pivom... Živilska administracija je šla tako daleč proti zmernosti kot je pač mogla iti... Če bo ustavil ameriški narod ali kongres prodajo žganih pijač, ne bo našla živilska administracija nikake težkoče, da ustavi kuhanje.

Osemnajsti amendment in Volsteadova postava sta bila sprejeta v naslednjem letu.

Mehikanci usmrtili pet ljudi.

MEXICO CITY, Mehika, 17. oktobra. — Pet vstaških voditeljev, ujetih potem ko so bili ranjeni pred več meseci, je bilo usmrčenih ob jutranji zori v torek, od zveznih čet.

Eksekucije so bile završene v San Luis Potosi in kratko sporočilo od tam je javljalo to novico. Bili so člani Velike armade oprotčenja ter so vključevali tudi enega generala iz prejšnjih časov.

GOVERNER SMITH ZAKLJUČUJE SVOJO VOLILNO KAMPANJO

Smith je zelo vzradočen nad petrolejskim vprašanjem proti republikanski stranki. — Namerava nov napad, ki bo temeljil na kanciliranju Sinclairjeve Salt Creek koncesije.

CHICAGO, Ill., 18. oktobra. — Z dvomljivim Jugom za seboj se nahaja governor Smith danes zopet v prijateljskem ozračju Chicaga in njegovega prebivalstva.

Od trenutka naprej, ko je stopil iz vlaka na Union postaji večer, je bil središče občudovanja ljudske množice, ki se je borila dobrodušno z oddelki policistov, da doseže njegovo roko. Zgodaj danes zjutraj se je zbralo na tisoče ljudi pred njegovim hotelom. On pa se je pa posvetoval že na vse zgodaj s krajevnimi voditelji iz Illinoisa glede tamošnjega položaja in glede govora, katerega bo imel jutri zvečer.

Če bo mogel governor Smith asimilirati celo maso podatkov, ki prihajajo v njegovo sobo v Congress hotelu, bo imel jutri tukaj nadaljnji petrolejski govor. V drugem slučaju pa bo preložil ta govor do časa, ko bo došel na Iztek, kajti njegov tujakovski govor bo zaključil njegovo sedanjo kampanjo.

Dva zmrznila v Coloradu.

DENVER, Colo., 18. okt. — Tri dni trajajoči snežni vihar se je umaknil milejšemu vremenu. Dosedaj je imelo mrzlo vreme za posledico smrt dveh oseb. Neki star oveci pastir in neki rudniški inženir, ki se je nahajala na lovu, sta zmrznila.

Dve osebi utonili v New Orleansu.

Dve osebi sta utonili v bližini New Orleansa, ko je neki avtomobil prerezal verigo na prevoznem čolnu ter padel v vodo.

Ni dovolj podpisov.

BERLIN, Nemčija, 18. okt. — Poskus komunistične stranke v Nemčiji, da dovede do splošnega ljudskega glasovanja, da se dovede do prepovedi zgrajenja katerekoli bojne ladje, se je izjalovil. Da se dovede do glasovanja, bi bilo treba najmanj štirih milijonov podpisov za petico.

Bolgarska skuša dobiti odlog v reparacijskih plačilih.

SOFIJA, Bolgarska, 18. okt. — Vlada se je obrnila na reparacijsko komisijo za odlog plačanja tretje pristojbine v znesku 94,000 dolarjev.

Vlada pravi, da hoče porabiti denar za popravilo poškodb, povzročenih od zadnjega potresa.

Huenefeld se je baje ponesrečil.

TOKIO, Japonska, 18. oktobra. — Policijski uradniki in avijatiški urad je dobil nepotrjeno poročilo, da se je baron Huenefeld, ki je letel iz Sanghaja v Tokio, ponesrečil nekakih deset milj od Tačikava. Poročilo ne omenja ničesar, če je bil Huenefeld poškodovan ali če je bil uničen njegov stroj.

ZADNJE URE W. HICKMANA

Zadnji poskus morilca se je izjalovil. — Hotel je videti svojo mater. — Obešen bo kot določeno, — danes zjutraj.

SAN QUETIN, Cal., 18. oktobra. Sam s svojo vestjo, v stari smrtni celici San Quentin jetnišnice, zre William Hickman danes poteka njegovi zadnji par uri, ki so mu še ostale v življenju.

Malo po deseti uri v petek zjutraj ga bodo povedli na kriviški oder, da plača s svojim življenjem za umor male Marion Parker iz Los Angelesa.

Hickman se je že poslovil od vseh. Zadnje postavno sredstvo, da se ugotovi njegovo duševno stanje, je bilo zavrnjeno.

Ko se je približal večer v sredo, so prevedli uradniki Hickmana v njegovo smrtno celico.

Razburjenje se je razširilo po jetnišnici, ko se je šepetaje razširila vest, da vodi Hickmana v njegovo smrtno celico.

Goodby, Eddie! — so mu klicali kaznjenci. — Goodby, Hickman!

Goodby, — je odvrnil Hickman nekaterim, ko je šel s trdnimi koraki.

Na poti je govoril Hickman z wardenom o najzadnjih stvareh ter ni kazal nobenega znaka strahu.

Ko je stopil v celico na smrt obsojenih, se je obrnil proti wardenu ter mu rekel: Jaz bi rad videl svojo mater.

Warden mu je rekel, da bo njegova prošnja izpolnjena, če bo mogla priti njegova mati še danes.

Vsako gibanje mladiča v celici je vidno stražnikom skozi zarez v lesenih stenah celice. Čeprav je Hickman povedal svojim stražnikom, da niti malo ne namerava izvršiti samomora, se je odstranilo vendar iz celice vsak instrument, s katerim bi lahko izvršil samomor.

Predno je bil premeščen v smrtno celico, se je sestal Hickman še s svojim očetom v uradu kapitana straže ter govoril z njim več kot eno uro.

Italija usmrtila komunista.

LUCCA, Italija, 18. oktobra. — Komunist Michele della Magiore, je bil usmrčen danes od oddelka vojašva. Bil je prvi človek, usmrčen postavnim potom v Italiji v šest in štiridesetih letih.

Bil je obsojen na smrt večeraj od posebnega vojaškega tribunala radi umora dveh fašistov. Čeprav je bila smrtna kazen odpravljena v Italiji leta 1882, je bila zopet uvedena po zadnjem poskusu, da se zavratno umori Mussolini.

ANGLEŽU SE JE IZJALOVIL POLET

Angleški letalec, ki je odletel v sredo iz New Yorka, ni došel na določeno mesto ter se domneva, da je utonil.

LONDON, Anglija, 18. okt. — O poročniku MacDonaldu ni bilo danes nobenega glasu na transatlantskem potovanju, več ur potem, ko je bila njegova zaloga kuriva izčrpana.

MacDonald je zapustil St. Johns, Nova Fundlandija, v sredo ob poldvajsetih zjutraj v drznem, samotnem poskusu, da preleti ocean v majhnem "Moth" aeroplanu, ki je imel le 26 čevljev od peroti do peroti.

Čeprav ni bilo definitivno znano, koliko gorila je imel s seboj, se vendar stavlja njegovo zalogo na sto galon, dovolj le za dvajset ur v zraku. Ta doba je bila končana danes zjutraj ob polosmih.

Slabo vreme in slaba vidljivost sta vladala danes zjutraj ob celobalirski in Anglije in preko oceana je pihal preko noči veter z nalico desetih milj na uro.

MacDonald je najbrž nameraval pristati na Irskem, kot so izjavili uradniki aerodroma v Londonu.

Ko je zapustil prvotno Anglijo, je imel MacDonald namen pristati na Irskem in najbrž bi pristal ob prvi priliki, ker je bila njegova zaloga le majhna.

MacDonald je star 33 let, ter je unakujen mornariški častnik. Porochen je ter ima enega otroka.

Bil je na podmorski službi v mornarici ter je postal avijatik še pred enim letom. Odsel je v Novo Fundlandijo septembra meseca ter vzel s seboj svoj De Havilland Gypsy Moth stroj.

To je eden najmanjših, kar se jih rabi sedaj v angleškem imperiju. Ima le 85 do sto konjskih sil, dočim je stroj, s katerim je preletel Lindbergh Atlantik, imel celih 250 konjskih sil.

MacDonald, pa je imel skrajno zaupanje v njegov stroj. Rabil je Moth aeroplan, ko je letel na Bliznji iztok.

Coolidge namerava oditi na počitnice.

WASHINGTON, D. C., 18. okt. — Predsednik Coolidge in njegova žena bosta odšla na kratke počitnice v Blue Ridge Mountains v Virginiji preko Zahvalnega dneva.

Oditi namerava 28. novembra ter se vrniti 2. decembra.

Francija skrcila konsum pijače.

PARIZ, Francija, 18. oktobra. Francija se je obračala izza vojne prostovoljno proti prohibiciji, kot je razvidno iz vladnih statistik. Medtem ko je popil pred vojno povprečni Francez vsako leto po štiri kvarte in pol žganja, znaša sedanji konsum le po dva kvarta. Vlada je vznemirjena ter razmišlja o različnih sredstvih, kako bi dovedla Francoze do tega, da bi pili toliko kot poprej. Vsaka steklenica, ki ostane nedotaknjena, pomenja manjši dohodek za vlado.

Visoke življenske stroške, ne pa izpremembo v morali, vidijo ljudje za tem gibanjem proti prohibiciji, ki se tiče tako vina kot žganja.

MEHIŠKE ČETE SE BORE S KLERIKALNIMI VSTAŠI

Bežeci so vzeli seboj ranjence in mrtve tako da ni bilo mogoče določiti števila izgub. — Vstašem je poveljeval Victoriano Ramez. — Boji v Zagatecas. — Roparji odnesli pošto in prtljago.

MEXICO CITY, Mehika, 18. oktobra. — Tu-kasneje časopisje je objavilo danes brzojavko iz Queretara, da se je vršil tam vroč spopad med zveznimi vojniki in klerikalnimi vstaši. Izmed zveznih vojakov sta bila samo dva usmrčena, osem pa ranjenih. Koliko izgub so imeli vstaši, se ni moglo dognati, ker so pobegnili ter odvedli vse mrtve in ranjence seboj.

RAZISKOVALEC ODKRIL POGORJE

Raziskovalec Carveth Wells je našel Lunine gore v centralni Afriki. Nikdar obiskane gore.

Brodit skozi sneg in tečo, a nositi solnčne čelade, da se prepreči solnčarico, je nekaj navadnega v centralni Afriki, — je sporočil Carveth Wells, angleški raziskovalec, po svojem povratku z Massee ekspedicijske k Luninim goram, katero je vzprijela čikaška Zemljepisna družba.

Podnebje tako ugodno kot v kakem poletnem resortu, — na ta način je označil Wells podnebje ekvatorske Afrike. Rekel je, da se da to podnebje ugodno primerjati z Bermudo ter s tem razpršil splošno razširjeno mnenje o tem delu sveta.

Pred dvajsetimi leti so znanstveniki še dvomili o obstoju Luninih gor, ker si niso mogli predstavljati s snegom pokritih vrhanov v centralni Afriki. Abruški vojvoda kojega vizitnice je našla Massee ekspedicijska, pa je oficijelna razkril te gore in njih skrivnost je bila rešena.

Ta skrivnost, — je rekel Wells, je bila posledica dejstva, da je bila radi megle in oblakov le po par ur vsake štiri mesece mogoče videti to pogorje.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Iz Gvadalahare poročajo, da so vladne čete pod vodstvom generala Martinez, uničile oddelke vstašev, katerim je poveljeval Victoriano Ramez.

Ramez je bil pred več meseci vzprijel napad na potniški vlak, poklal vojaško stražo ter odnesel vse dragocenosti. Pri tej priliki je bilo usmrčenih tudi deset potnikov.

V Zagatecas so roparji napadli dva velika avtomobila, oropali vse potnike ter pobegnili s plenom. To se jim je posrečilo po obupnem boju z vladnimi stražniki.

Roparje zasleduje oddelke vojakov pod poveljstvom Anacleto Lopez.

Booth je baje bolan.

LONDON, Anglija, 18. oktobra. "General" Booth, poveljnik Salvation armade, trpi baje na živem polomu in influenci, povzročeni od preoblegla dela.

Dva pridržana v kitajskem umoru.

BOSTON, Mass., 17. oktobra. — Dva Kitajca sta bila aretirana danes v Roxbury, obdolžena umora Le Wey Kina, ki je bil ustreljen v svoji pralnici v South End v pretekli noči. Bil je očitno žrtev Tong vojne.

Hribolazcem na pomoč.

COLORADO SPRINGS, Colo., 17. oktobra. — Nebroj delavcev je kopalo danes v velikanskih snežnih zasnetih na Pikes Peak, da dosežejo dva moža in eno žensko, ki so zameteni na vrhu gore. Na vrh so splezali predno se je pričel blizzard.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslaviji		v Italiji	
Din.	1,000 \$ 18.40	Lir	100 \$ 5.90
"	2,500 \$ 45.75	"	200 \$11.50
"	5,000 \$ 91.00	"	300 \$16.95
"	10,000 \$181.00	"	500 \$27.75
"	11,110 \$200.00	"	1000 \$54.50

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim zvezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEONIN
"NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—"

SAKSER STATE BANK

52 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CORTLANDT 659

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniši nedelji in praznikom.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnja bivališča naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

FRANCOSKI NAČRTI

Predsednik poljske republike, Pilsudski se je mudil dalj časa na Romunskem.

Časopisje je poročalo, da je prišel tja počivat, toda njegove tamošnje bivanje je imelo povsem drugačne vzroke.

Predvsem gre za novo vojaško zvezo na Balkanu. To je potrdil tudi obisk francoskega generala de Renda, ki skuša osnovati vojaško zvezo balkanskih držav, h kateri hoče pritegniti še Bolgarsko, Grško, Madžarsko in Poljsko.

Tej združeni vojaški sili bo načelovala kot zastopnica francoskega imperijalizma Poljska.

Pilsudski naj bi vdrl na čelu velike armade v Ukrajino in Belo Rusijo ter skušal iztrgati to ozemlje sovjetom.

V to svrhu je obiskal general de Ronde glavna mesta omenjenih dežel, ni se pa vmil z zaželenim uspehom.

Kajti nasprotstva med balkanskimi narodi so še vedno prevelika, da bi bilo mogoče govoriti o kaki enotnosti na Balkanu.

Bolgarska in Jugoslavija na eni strani ter Bolgarska in Romunija na drugi, se še vedno gledajo kot pes in mačka. Nadalje je treba vpoštovati tudi nasprotstvo med Madžarsko in Malo antanto.

Poleg tega so balkanske države in države Male antante na takem stališču, da si zaenkrat pri najboljši volji ne morejo privoščiti nikake vojne, posebno pa ne vojne, ki bi jim ne prinesla nikakega dobička.

BLIŽAJOČE SE VOLITVE

Iz poročil, ki nam jih pošiljajo naši rojaki, je razvidno, da bodo pri prihodnjih volitvah skoro vsi oddali svoje glasove za newyorškega governorja Al Smitha.

Smith jim ni neznana osebnost. Pozna ga kot izredno liberalnega in demokratičnega človeka, ki je bil tekom petindvajsetih let svojega političnega udejstvovanja vedno mož-beseda.

V Hooverju vidijo posebljenega naslednika Coolidgea, kojega poglobljen namen bi bil skrbeti za prosperiteto — kapitalistov.

Marsikaj, česar niso vedeli naši rojaki o Smithu, jim je v svojih govorih in člankih pojasnil Mr. Ivan Mladineo, član jugoslovanske sekcije, ki se zavzema za njegovo izvolitev.

Nadalje se je zavzelo za Smitha dosti uglednih Jugoslovancev in to iz povsem razumljivih razlogov.

Smithovo izvolitev priporoča naprimer dr. Grahek, vrhovni zdravnik raznih jugoslovanskih podpornih Jednot.

Kot zdravniku mu je predobro znano, kakšno zlo povzročajo sadovi, ki jih je rodila prohibicija.

Ker je Smith za pravično modifikacijo Volsteadove postave in osemnajstega amendmenta, je upati, da bo v slučaju njegove izvolitve vrnjeno ameriškem narodu pivo, ki je bilo do uveljavljanja prohibicije ameriška narodna pijača.

Piva in lahka vina bi zadala smrtni udarec strupenemu munšajnu, dočim prohibicija širi ta strup, ki povzroča nešteto smrti in neizmerno gorje.

Če je Smith obljubil, da bo v slučaju svoje izvolitve nekaj storil v tem oziru, se lahko sleherni zanese nanj, kajti on je bil, kot rečeno, v javnem življenju vedno mož-beseda.

Novice iz Slovenije.

Samomor.

V gozdu pri Limbušu se je ustrelil 24 letni trgovski namestnik Frane Medvenšek. Mladenič je bil brezposeln za od likvidacije železniškega živilskega skladišča ter ves obupan, ker ni mogel dobiti druge službe. Iakali so ga dva dni, preden so ga našli mrtvega v gozdu.

Star zločinec iz Trsta.

Iz Italije prihajajo v Maribor v Maribor čisto raznovrstni begunci, med katerimi tudi ne manjka sumljivih, nevarnih tipov. Pri nekaterih so že dognali, da so služili v fašističnih oddelkih in da so bili najbrž poslani v nepošteno svrhu na naše ozemlje. Te dni pa je prišel v Maribor eden izmed najnevarnejših članov stare zločinske garde v Trstu.

To je neki 1876. leta rojeni Antonio Freno, ki je v Trstu pred dobrimi 20. leti zavratno umoril policijskega stražnika, ki je v neki zakotni ulici starega mesta zalezoval njega in še druge tržaške ločinske tipe. Freno je bil tedaj tedaj obojen na smrt, a se je bil kazni izprijemil v dosmrtno ječo in pozneje po pomilostitvi v 18-letno ječo, od katere je večino predsedel v mariborski kaznilnici.

Ko so ga sedaj zalotili v neki predmestni gostilni, je izpovedal, da je prekorajčil državno mejo neke pri Reki že pred mesecem in se je doslej potikal po Hrvaškem, Mariborska policija je nevarnega gosta iz Trsta vtaknila pod ključ, da dožene, kaj je do sedaj počel. Najbrž je mož, ki je vzle visoki starosti še vedno zločinski poljetej, zagrešil zopet kak zločin v Trstu in nato pobegnil.

Uvod z noči v jesensko sezono.

Na Poljsniku, kjer je tak dober planinski zrak in odkoder se ti oči tako bolansko pasejo po prekrasni okolici, so fantje zelo junaki. Posebno takrat, če so se prej že dalje časa razveseljevali v vinski družbi. Le žalostno je, da pride običajno po takih šalah do žalostnih dejanj, ki se začenjajo z noči in se potem nadaljuje zaveda pri zdravnikih in pri — sodišču.

Tako je bilo tudi z družbo, kjer so sedeli med drugimi Martin Janez in Tomaž, sami zastavni fantje. Iz gostilne grede je spotalnil mladi Martin Janez ter ga porinil. Janez je padel tako nesrečno, da je dobil na glavi več ran in se je v krvi takoj onesvestil. Martinu je bilo "nesreče" menda žal, zato jo je urnih krac pobrisal. To pa je opazil Janezov pobratim Tomaž, ki je v želji po uasševanju udril za Martinom, ga dohitel in podrl na tla. Oba mladenci sta se borila z rokami in nogami precej dolgo, medtem se je ostalim posrečilo, da so prebudili Janeza. Komaj se je ta vzdignil iz omedlevice, je zgrabil za nož in zdril, da vrne Martinu, kar mu je posodil. Dobil je svojo žrtev na tleh in ga zabodel večkrat z nožem. Dva udarca pa sta bila precej huda. Z enim mu je presekla suknjico, telovnik in srajco, pa je prišlo kljub temu precej jekla v hrbet. A tudi aunek, ki ga dobil Martin v stegno, se ne bo kar čez noč zaelil.

Po tej ovesti je Janez zbežal na Rufeleva pa so ga zopet dobili drugi in so ga hoteli ukoriti. Začelo se je zopet tam premetavanje, dokler niso Janeza spravili na tla. Janez pa je bil junak in je še na tleh ležec otepal z nožem okrog sebe ter jih je več ranil in Hodnikovega zadel nad levim senem.

Ves nedeljski dogodek so vzle sedaj v roke oblasti, ki bodo stopile fantom na prste. Hudi Janez se zaenkrat še skriva, a zakonu in kazni se fant le ne bo mogel izmakniti.

Novička v Kokrški dolini.

1. okt. popoldne je zadela Kokrško dolino vrtemetna katastrofa. Med nalivom se je vsula toča, ki je pokrila zemljo 10 cm na debelo, v višini pa je med tem snežilo, zaradi česar je pritisnil izreden mrz. Prebivalstvo je obupano, ker so uničeni vsi jesenski poljski pridelki. Take toče ne pomnijo niti najstarejši ljudje.

Iz Jugoslavije.

Smrt ob napovedani uri.

Nekako pred dvema mesecema je prišel v bolnico v Sremskih Karlovcih delavec Franjo Kozlovac iz Petrovine, zdrav in čvrst mladenič, ter je na presenečenje navzočega zdravnika izjavil: "Prišel sem, da umrem v bolnici. Z onega sveta mi je bilo javljeno, da bom umrl ravno 21. septembra ob 3. popoldne. Neko noč sem sanjal o tem in vem, da se bo tako zgodilo."

— Kaka glupost zopet to! Saj si zdrav ko bik! ga je zavrnil zdravnik.

— Nikar me ne zavrnite, gospod. Tu ostanem, da dostojno dočakam dan svoje smrti.

V prepričanju, da ima opravka z zmedenjem, je zdravnik pridržal fanta v bolnici v svrhu opazovanja. Toda fant, ki je bil vedno dobro razpoložen in mu tudi ni manjkalo apetita, je pokazal prav normalno pamet in mnogo duhovitosti; samo to je zatrejal, da bo določena dne umrl in da se ne da umakniti iz bolnice. Obdržali so ga torej in ga uporabili za razna dela. Fant je bil priden in od dne do dne vedno bolj zadovoljen.

Priblizil se je končno 20. september. Franjo je zbral okrog sebe bolnike, s katerimi je sklenil prijateljstvo in jim razodel:

— Jutri bom umrl, približala se je moja sreča!

Vsi so se smejali. Toda naslednji dan je iz šale postala resnica. Franjo Kozlovac je dopoldne že preizkušal svojo praznično obleko in čevlje, po kosilu pa se je blizu 3. ure naglih korakov odpravil v posteljah, poklical k sebi sestro in ji mirno dejal:

— V dveh minutah bom umrl miren in srečen!

Tako se je zgodilo. Brez bolečin, nasmejan in veder je Franjo Kozlovac umrl točno ob uri, ki jo je napovedal. Dogodek je med prebivalstvom vzbudil razumljivo senzacijo in nenavadno velike množice iz mesta in okolice so se udeležile pogreba.

Škratinka.

V Subotici in v Novem Sadu še vedno razsaja epidemija škrlatinke. V Subotici so dognali 80 slučajev škrlatinke, v Novem Sadu pa 20. V obeh mestih so ukrenili vse potrebno, da se epidemija ne bo širila. V Subotici so bili vsi šolski otroci cepljeni proti tej nevarni bolezni. Z Novega Sada poročajo, da prihajajo tudi iz drugih krajev v Vojvodini poročila o epidemiji škrlatinke, ki se močno širi v vseh krajih. V Slavoniji so ugotovili v Brodu in v Vinkovcih več slučajev. K sreči poteka bolezen skoraj v večini primerov precej milo, tako da ne bo zahtevala človeških žrtev.

POZDRAV

Predno se podam s parnikom Paris v staro domovino, se moram zahvaliti Mr. Josipu Bopu in njegovi soprog za vso postrežbo. Hvala tudi Mr. Franku Pozniču, in njegovi soprog, pri katerih smo se dobro zabavali. Pozdrav mojemu bratranecu Fred Zehelu, mojemu stricu Josipu Zehelu, družini Pirnat, Mlakar, bratom Sluga, Frank Strnišu ter vsem pečlarjem v Detroitu. Obenem priporočam vsem rojakom Sakser State Bank.

John Zehel.

V RIDGEWOOD SE ODDA

Opremljena soba, blizu posušnih in hladilnih železnice. — Vprašajte pri: Mrs. Stark, 1991 Hughes St., Ridgewood, N. Y. (iz 1928)

Gledališče-Glasba-Kino

Prihod odlične slovenske umetnice.

V ponedeljek dne 22. oktobra s l'ljanska operajo z njo dobila prvo-parnikom "Leviathan" pride v New York najboljša slovenska koncertna in operna pevka, gospa Pavla Lovšetova. Kakor čujemo, ostane v Združenih državah le nekoliko mesecev. Njen prvi nastop bo v Clevelandu, kamor so jo nekateri rojaki povabili. Pri tej priliki seveda namerava prirediti koncertno turnejo po naših glavnih naselbinah in prepričani smo da ne bodo rojaki zamudili te izredne prilike, poslušati petje umetnice, s katero se lahko ponasčamo po vsem svetu.

V New Yorku ostane g. Lovšetova le nekoliko dni, kakor se zdi, bržkone prekratko, da bi se moglo kaj ukreniti glede njenega tukajšnjega nastopa. Na vsak način smo prepričani, da Newyorčani zlasti njihova pevska društva ne opustijo te prilike, bodisi sedaj ali ob njenem povratku.

"Gospa Lovšetova spada brez dvoma med prvovrstne sopranistke, ki danes pojoo. Interpretira izborne in ima svež, gibčen, močan in učinkovit glas — tak kot mora biti glas dobre sopranistkinje. Zdelo se nam je, da imamo pred seboj klasično umetnico lepega petja."

To laskavo kritiko o gospe Lovšetovi je spisal kritik lista "L'avende d'Italia" v Bologni. Italijani so strogi kritiki in — lahko si mislimo — proti jugoslovanskim umetnikom še posebej. Ta kritika tujca le potrjuje, kar domovina ve že vrsto let.

Pavla Lovšetova je rodom Ljubljanka in je izšla iz muzikalne rodbine. Ded je bil glasbeno nadarjen in mati pevka. Že v starosti 15 let jo srečamo na produkcijah Glasbene Matice. Tekom petih let dovrši Hubadovo solo solopetje in v osmih letih klavirski študij. L. 1907 nastopi v prvi večji solo partiji na koncertu. O. tedaj ni bilo Matinih koncertov brez Pavle Lovšetove, pa tudi ni večjega kraja v Sloveniji, ki bi ne poznal našega "slavčka". Zlatogrl, mladostna iskrost, lirčna milina in osvajajoča gracioznost prednašanja umetnih kot narodnih pesni, so lastnosti umetnice, užgajoče najčistejšo struno umetniško dovtetnih duš. S temi svojstvi je postala Pavla Lovšetova prva slovenska koncertna pevka in poleg Betteta najmagovitejša interpretka naše solistične glasbene literature. Zlasti v prednašanjih deklishe in materske pesni je Lovšetova nedosegljiva.

Koncertni oder pa ni mogel izčrpati visoke kulture glasu Pavle Lovšetove. Zategadelj jo je razvoj nujno privedel k operi. Ljub-

ljanska operajo z njo dobila prvo-vrstno koloraturko in mladodramatično sopranistkinjo. Pri operi sodeluje od sezone 1921-22 dalje. Resnoba umetniškega hotenja in želja po izpopolnitvi odpirajo umetnici še veliko bodočo karjero. In njeno življenje je kot njega umetnost. Pavla Lovšetova je vzor ljubice slovenske žene in skrbne matere. Rojena Bole, se je v letu 1911, poročila z gim. profesorjem Antonom Lovšetom; dva umetniško nadarjena otroka sta njen ponos. Želimo nadarjeni rojakini srečno bivanje med nami tekom njenega kratkega obiska v Ameriki. Slovenskem slavčku, ki nam prinaša najlepše, kar naš narod ima, kličemo iz srca: Dobrodošla.

Dopisi.

Sour Lake, Ter.

Z delom se ne morem dosti pohvaliti. Dela je dovolj, samo slabega. Dosedaj nas je mučila strahna vročina, da smo komaj malo živi ostali. Mogoče bo znaneprijaj kaj boljše, toda South je South. Tukaj je par Slovencev in Hrvatov. Zaposleni smo pri g. J. Šarfuru. Les za doge delati je slab in neprimeren. Namesto, da bi jih iz enega kosa deset napravil, jih komaj pet. Vse se mi tako zdi, da je šla dogarja zhogom. Bosi seveda temu niso nič krivi. Oni nam do centa vse plačajo kot imamo izgovorjeno.

Pozdrav!

Anton Tomec.

Cleveland, O.

Priložemo vam pošljem dva dolarja kot naročnino za štiri mesece. Vaš list mi je najljubši izmed vseh slovenskih časopisov v Ameriki. Moje najljubše berilo so novice, povesti in romani in tega je dovolj v vašem časopisu. Tudi Peter Zgaga mi zelo ugaja, oziroma ne on, ker je preveč suh, ampak njegova kolona.

Pozdrav!

Mary Koželj

NAZNANILO.

Naš zastopnik

Mr. Jože Zelenc

se je za stalno nastanil v Waukegan, Ill ter je njegov naslov 925 McAlister Ave. Vendar pa bo ob priliki obiskal tudi bližnje naselbine, kakor tudi rojake v Chicago, Ill, katerim ga toplo priporočamo.

Upravništvo.

ZAKAJ SO NAŠE POŠILJATVE
NAJCENEJŠE IN NAJHITREJŠE?
KER JE NAŠ PROMET NAJVEČJI IN KER SO NAŠE
ZVEZE V STAREM KRAJU NAJBOLJE VPELJANE!

Udeležnost, ki izvira iz poslovanja v velikem obsezu, pridoje našim strankam v korist.

Naši stranki za pomembna nakazila so manjši, vendar so se pri nas ali pri agentu ali zavodu, ki more poslati vaše nakazila v izvrženje v New York.

Hitrost našega poslovanja je neodoljiva, radi našega velikega prometa lahko vzdržujemo tako obširno zvezo, da se posreduje našim nalagam največje pozornosti.

Naše domovne nakazila odpravljamo s vsakim brezoparnikom, ki odpiše iz New Yorka — tozi hrva zamude in odlašanja posredovanja.

Naše cene se objavljajo dnevno v listu "Glas Naroda".

Za izpolniti 1928 — razpisano primerno niti cene, katere vam nudimo operativno predno nam pošljete nalag.

Mi imamo največ poslov s strankami iz New Yorka, kar dokazuje, da so lahko stranki z našim poslovanjem vsak, ne glede na to, kje so, pred od poslovanja središča Amerike.

Pošljite nam vaše prihodnje domovne pošiljate nam v travi.

SAKSER STATE BANK

33 CORTLANDT STREET

NEW YORK

Peter Zgaga

Kdor ima oči in zna gledati, lahko marsikaj vidi in čita.

Tako naprimer poročajo moj prijatelj iz domovine, da Nemci ne zahajajo dosti v naše kraje na letovišča, iz edinega vzroka, ker je pivo, ki se toči pri nas, premalo močno.

Ko je plul nemški balon "Graf Zeppelin" proti Ameriki, so se potniki vsak dan trikrat s šampanjem gostili. S šampanjem in kavijarjem.

Če hodiš po newyorških ulicah, vidiš na vsakem vogalu prostor, kjer prodajajo frankfurterice. Kupuje jih staro in mlado, revno in bogato. Kombinacija je pa taka: frankfurterica iz — nihče ne more konstatirati iz kakšnega mesa je, mrzla gorčična omaka in kislo gorško nozabeljeno zelje. Pa tudi frankfurterica je gorka, segreta na železni plošči. To nebeško jed ima človek priliko zaliti s kozarcem ledenomrzle limonade.

Če človek čita poročila o razmerah v Nemčiji, ter opazuje razmere v Ameriki, se nehote vpraša: Kdo je bil pravzaprav premagan v svetovni vojni?

V Italiji je izšla knjiga, ki nosi naslov: "Življenje Benita Mussolinija".

Tisto knjigo bi jaz jako rad čital. Oziroma že vsaj na zadnjo stran bi rad pogledal.

Neka mlada lepa deklica v Brooklynu je z jokom zvaljala moške v svojo bližino, potem jih pa oropala.

Če je videla prihajati po ulicah kakakega uglednega moškega, se je stisnila v kak kot in pričela britko jokati. Moškemu se je zasmilila ter je vprašal, s čim ji lahko pomaga. Stopajoč v ob njegovi strani, ga je zvaljala vedno bolj v samoto ter mu pripovedovala o svojih križih in težavah. Ko ni bilo nikjer okrog nobenega človeka, je enostavno potegnila revolver ter izropala svoje žrtev do zadnjega centa.

Njena metoda je sicer originalna, nova pa ni. Ženske se že od pamtikeva poslužujejo joka v izsilovalne namene.

O tem vedo posebno poročeni moški dosti povedati.

To je slika iz modernega časa. Možak je ustavljal na ulici jokajočega dekča ter ga vprašal: — Zakaj jokaš? — Izgubil sem se. — Kje pa stanuješ? — Ne vem. Sem se šele danes zjutraj preselil v to okolico. — Kako se pa pišeš? — Ne vem. Mati se je včeraj poročila.

Med New Yorkom in Montrealom, Kanada, je ustanovljena redna zračna zveza.

To ne bo dosti pomagalo. Zahtevi bo šele tedaj zadoščeno, ko bo vodil iz New Yorka v Kanado tunel.

No, zaenkrat bi zadostovala tudi par čevljev široka cev.

Na newyorški borzi je bil prodan en sam sedež za \$450,000.

To je skoro pol milijona. Lepa svota. Dasti ovac bo treba ostrici, predno se bo izplačala.

Neka naročnica iz Chicage pravi, da se ne zanima zame, ker sem presuh.

Ne rečem, v zgodnji jeseni je bilo precej nerodno. Sedaj se pa hvalo Bogu nad sušo nič več ne pritožujem.

Iz Nicaragve poročajo, da se bo volitev za nikaragškega predsednika udeležila pretežna večina nicaragškega naroda.

Že sedaj se ve, da bo izvoljen kandidat liberalne stranke.

Če bi ne bilo v Nicaragvi ameriških vojakov, bi volitve najbrž drugače padle.

Slišite te nove Victor ortofonične rekorde v slovenščini.

- 68923 Ženitovanje — Del I in II. ADRIJA PEVCI
35929 Ciganovi spomini — Valček OGRSČI
Ogrska evetlica — Valček RAPSON, ORKESTER
81413 Zeleni Jurij PEVSKI ZBOR ADRIJA in HOJER TRIO
Študentovska pesem (Slika iz življenja.)
81411 Domače veselje PEVSKI ZBOR ADRIJA in HOJER TRIO
Vesela Polka HOJER TRIO (Godbeni Trio)
(Slika iz življenja.)
81454 Ob Trgatu — Del I in II. ADRIJA PEVCI
(Slika iz življenja.)
81455 Holzhaecker — Koračnica OLBRIG'S CITRAŠKI TRIO
Krajska Koračnica OLBRIG'S CITRAŠKI TRIO
81457 Tres Jolie — Valček (Waldtenfel) PIETRO
La petite Tonkinoise — One Step Accordion
81363 La Bella del Mulino — Valček VICTOR
Sorrento Incantato — Valček ORCHESTER
81204 Na bregu — Valček VICTOR GODBENI KVINTET
Carlotta — Sotis (Godba)
81250 Še ena KVARTET ADRIJA
Mlatiči (Mešani kvartet)
81229 Ramona — Valček (Wayne) GULETTA MORINO
Could I (Vorrel) (Violina s kitaro)

ZAGOTOVO slišite se danes te nove Victor rekorde na Ortofonihni Victrolu. Najkrasnejša godba na svetu je na Victor Ortofonihnih rekordih. Vprašajte za novi Victor cenik.

Novi Ortofonihni

Victor Rekordi

VICTOR TALKING MACHINE CO., CAMDEN, N. J.

EDINA SLOVENSKA TRGOVINA VICTOR IZDELKOV
IVAN PAJK, 24 Main Street, Conemaugh, Pa.

VICTOR Rekordi:

Pevski komadi
10in — 75c

- 77651 [Sezidal sem si E. Blažević
[Slovenec Slovincu August Danilova
72327 [Zapoj mi, ptičica, glasno (Parma) A. Danilova
[Po gorah grmi in se bliska
73721 [Micka na Šrauf v Coney Island
[Na Maškeradi
77422 [Deset zapovedi za dekleta
[Neža in Pavel — Danilova in drugi
72527 [Domovini (Dr. B. Ipavec)
[Moj dom (Anton Medved)
Ant. Dolenc in F. Potočnik
72399 [Razporedite se megličice
[Tam kjer lunica — Janez Gorenc
77490 [Vabilo
[Pastirček — Kvartet Slovenija
Medvedjev, Jakob M.:
67979 [Savarjenje
[Gorenjska Zdravica
69317 [Vesela dom
[Tolažba
12 inč — \$1.20
68882 [Hercules — Waltz
[Mariechen — Waltz — Stahl's Band
35851 [Gypsy Baron, I. del (Strauss)
[Gypsy Baron 2. del
Ferd. Kauffman in Orkester
35852 [Siren of the Ball — Valček
[Moonlight on the Alster — Valček
Marek Weber in Orkester

VSAMI POŠILJATEV PRILOŽENO 200 IGEL BEZPLAČNO
Manj kot šest plošč se ne pošlje.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GUY DE TERAMOND: I

GOVOPEČI KAMNI

"Kako," se je izvilo mojemu grlu, "torej je res, da si našel pripomoček, ki daje kamnom govorice?"

Ne da bi odvrnil oči od majhne retorte, čije vsebino je pri oknu pozorno motril, je odvrnil James Rider čisto mirno:

"Ali je to morda bolj čudno od televizije?"

Ker sem se pa zasreplil vanj in sem v strmenju nad njegovo sigurnostjo obmolnil, je odložil retorto in se mi približal:

"Da, da, moj dragi," je vzdihnil in zavaljal z glavo, "v nas vseh je še kos otroka, ki se začudi nad zvokom svoje prve trobente in se bo čudil do konca svojega življenja nad vsako najmanjšo novoto."

"Saj nič ne rečem," sem odvrnil, "toda priznal mi boš..." Zasmehal se je:

"O, prav nič nisem odkril! Samo to sem menil, če že nastajajo toplota, svetloba, elektrika in zvok zaradi valovanja materije, tedaj bo v načelu ista stvar, če spravim kamen do zvenenja ali če ga segrejem; ker če je sposoben sprejemati toplotne vale vase in jih zopet oddajati, tedaj bo sposoben izžarjevati tudi zvočne valove, ki jih je absorbiral."

Pri zadnjih besedah je stopil do nekega predala, izvelkel iz njega ovalno puščico in jo odprl z nohtom.

"Poglej," je dejal, "saj ni tako zamotana zadeva. Tu je magnet, tam mnenja — in k snovi, ki jo vsebuje ta cevka, vodijo razne bakrene žice."

"Toda," sem zajeceljal "to..."

"To je priprava, ki jo pritrđiš na zid in ki prisili kamen, da ponovi vse, kar je kdaj slišal. Sicer pa," je dodal, "če hočeš biti priča prvemu poskusu, ki ga napravim, me lahko spremlja."

Tu ni bilo več mogoče oklevati, odpeljal sem se s svojim prijateljem.

Mesto Lithopolis v Gornjem Egiptu, kjer sva se prvič ustavila, še ni bilo najin cilj. Potem sva pa prodrla v ozemlje med Belim in Modrim Nilom, romala sva pa tja — res ne bi mogel povedati, kje je to bilo, na zapadu ali na severu tega ali onega rokava reke. Naj bo kakor že, dva tedna po- gneje sva se znašla v najbolj pustem, osamljenem delu Libijske puščave, ki se ga moraš misliti.

"Odkopala bova tempel, ki se ga ni dotaknil še noben arheolog," mi je spotoma pojasnil James.

Kopanje je trajalo dolgo. Bro- pastobarni felahi so imeli krampe in velike košare iz bičevja; delali so pod žgočimi solnčnimi žarki.

Končno sva mogla razločiti zidavo nekih vrat in izpod pešene odeje so se prikazali mogočni stebri.

Ko sem hotel prestopiti razkri- ti prag neke zgradbe, me je tova- riš zadržal in mi je dejal z gla- som, ki je bil od razburjenja ves hripav:

"Dovoli, da doživim to edino minuto, na katero sem čakal tako dolgo... Ostavljam sivo, gro- zote polne sedanost, da se povr- nem kot živ človek v preteklost. Po zaslugi svojega izuma bom lahko pozabil na nenasitno hrepe- nje, na bratomorile vojne in na se- bična veselja naših vrstnikov in se ves potopil v neko civilizacijo, ki je bila gotovo najvišja, najbolj rafinirana... Smeš mi verjeti, da ni ničevna radovednost, ki me giblje da iztržem tem večstodlet- nim zidanim njihovim skrivnostim; hočem, da razprostre moja duša svoje peruti svobodno nad plodni- mi talmi starega Egipta, da se

zgrozi pred nekim navdušenjem, neko plemenitostjo in lepoto, ki nam ljudem sedanosti že povsem neznana."

Umolnil je za hip, potem je vzhiceno nadaljeval:

"Pripravi se! Čul boš pobožne speve v pošast Izidi, veliki boginji... ritmične pesmi pastirjev, ki so vodili svoje črede iz staje ob sve- likanju zadnjih zvezd... mogoče celo ljubezenske prisrge Marka Antonija Kleopatrin."

Medtem sva prodrla do ogrom- ne dvorane, ki je vodil vanjo en- sam vhod, mogočen portal, izse- kan iz žive skale. James je skrbno izmeril in zarisal nekaj črt, jih spojil z žicami in pritrđil apa- rat nanje. Potem sva se vrgla na tla in opazovala z veliko napetost- jo majhen registrator. Od časa do časa so se kresale iz njega isk- re, podobne neznatnim zvezdicam. Bilo je, kakor da se zadeva svetel- brošč s svojimi peruti ob mre- žo, ki se ti je zdela, da jo drži o- gromen pajek.

"Poslušaj!" mi je zašepetal James Rider z brezovčnim gla- som.

In hipoma so kamni spregovo- rili. Najprvo sva začula nedolno- no mrmranje, a polagoma je po- stajalo razločnejše in glasnejše in nazadnje je vzklikalo kakor gro- zoten krik skozi prostor in tres- kalo kakor živigajoča kopja ob tla.

Iz katere davnine, so prihajali ti človeški glasovi? V katero epi- zodo iz življenja prastarega ljud- stva sva bila zašla? Nisva vedela. Toda razumela sva natanko, da so bili to izrazi človeške bolečine, to- že, kakršne so tudi nama k pred- bro znane...

Prsti so se nama krčili, bila sva tik omedlevice — in tako sva na- tanko slišala, da se ljudje koljejo med sabo... Jasno sva razločila

toplo zvenketanje orožja, kletve bojevnikov, prošnje žena, hrope- nje do smrti zadetih otrok...

In hipoma je nastala tišina, ki jo je motilo le utripanje najinih sre.

Pogledal sem svojega tovariša. Odrčal je aparat od žic in ga po- teptal s petami svojih škornjev. "Kaj delaš?" sem ga vprašal zaprepačen.

On pa me je potegnil iz dvora- ne.

"Pojdiva," je dejal razočara- no, "pojdiva. Vedno sama kri- sovaš... umor! Človeštvo ni bilo tudi tedaj nič boljše..."

Mož z dvema ženama.

Iz Čačaka poročajo o možu, ki ima dve ženi. To je neki Rista Mi- hajlovič, kolar po poklicu. Mož se je oženil z lepo Savo Nedovo že l. 1920 v Valjevu, kjer je bil usluž- ben. Nekega dne je izgubil služ- bo v Valjevu in se je moral pre- seliti v Čačak. Seboj seveda ni vzel svoje žene, temveč jo je pu- štil pri njenem očetu v Mionici. Rista je sprva pridno delal pri no- vem gospodarju, potem mu je pa postalo dolgčas in je odšel v svo- jo rojstno vas v Hercegovino. Tu je dobil od cerkvenih oblasti no- vo dovoljenje za ženitev in s tem se vrnil v Čačak ter se drugič oženil z neko Milico Avramovič. Tako ima sedaj dve legitimni ženi. Prva se kljub temu pritožila in oblasti se- daj premišlujejo, katera je prava- zaprav prava Ristova žena.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.

Sloenci pozor! Izvanredna prilika!

V najlepši točki Slovenije blizu Ljubljane, do Zagreba 1½ ure z vlakom, je naprodaj hotel z 20 lepo opremljenimi sobami, ki so večinoma parketi- rane, 4 gostilniški prostori, 4 obokane kleti, veliko gospodarsko poslopje, mesnica, ledenica, avtogara- ža, povsod napeljana električna razsvetljava, ze- leljadni vrt poleg hiše, v izmeri 1300 kvadrat me- trov, solnčenat gostilniški vrt za 150 miz, velika nji- va in 2000 kvadrat metrov velik ribnik, vse v naj- boljšem stanju in ostane vsa premičnina v hiši.

Hotel se nahaja v prometnem kraju, tik železni- ške postaje, kjer se bo v najkrajšem času gradila postranska proga, kar bo promet še dvignilo. Pre- vzame se lahko takoj, z vsem kuhinjskim in gostil- niškim inventarjem. — Cena Dol. 18.000. — pri pre- vzemu je plačati 12.000. — ostalo: po dogovoru.

Za natančnejše podatke pišite takoj, dokler je še na razpolago, na — K. ZUPANC
valčni mlin v Sevnici ob Savi, Jugoslavija.

Znižana Brzjavna Pristojbina ZA NAKAZILA V JUGOSLAVIJO

Za denarna nakazila bodisi v dinarjih ali dolarjih računamo sedaj za nakazila potom direktnega brzjava v Jugoslavijo le

\$2.50

mesto kot do sedaj po \$4. —
Pristojbina za brzjavna pisma kot do se- daj po \$1. —

Pristojbina za izplačila v dolarjih znaša 2% oziroma najmanj 60 centov za naka- zilo.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

SKUPINA FOOTBALL IGRALCEV

ki se vežbajo na dvorišču University of California v Los Angeles.

Nova Amerika.

Ivan Mladinec, upravičen j u- goslovanskega oddelka demokra- tičnega nacionalnega odbora v New Yorku, je imel na radio po- staji WMCA sledeči govor v an- gleškem jeziku, zvečer v torek 16. novembra:

Amerika, kakršno danes pozna- mo, obstoji iz kakih sto milijonov duš — od katerih več kot tretina so tujerodeci in njihovi otroci.

Tu najnovejši naši državljani so Amerikanci po izboru, ne po slucaju. Oni so sicer spojili svojo usodo z našo, deloma iz gospodar- skih razlogov, res pa je tudi, da so tudi nekateri idealni razlogi i- grali nemalo vloge.

Za večino njih velja še nekaj ideal demokracije, kakor tudi tra- dicija ameriškega fair play, strp- nosti in dobrega sportmanski- pa. Radi teh vzrokov so prišli k nam tem bolj rade volje, željni, da jih sprejmemo, v nadi, da postanejo — Amerikanci.

Sami narodi, iz katerih smo vsi prišli, so v historičnem svetu me- šavina raznih plemen. Kot narod, sestavljen iz vseh teh narodnosti je Amerika tem večja mešavina raznih narodnosti in plemen.

Pred več kot sedemdeset let je glasoviti ameriški pesnik Whit- man izrekel: "To ni samo narod, to je narod narodov". In še dan- esje treba vprašati, da Amerika uspe s svojim velikanskim posku- som "ustvarjanja skupnega življe- nja iz tolikih narodnosti.

Ta naš ameriški pojav ni nov, kakor se dostikrat misli. Nešteto- krat bilo je mešanja in stopljenja narodov. Pa je vendarle nekaj no- vega v tem ameriškem poskusu. Nikdar prej ni tak eksperiment šel tako daleč, s tako brzino in ta- ko obsežno. Nikdar poprej ni ka- ka dežela v tako kratkem času pri- vlekla k sebi ljudstvo iz vsake dr- žave in vsakega jezika. V drugih časih in krajih je mešanje in stop- ljenje nastalo vsled invazij in o- svojitev. Tukaj se je vršilo iz pro- ste volje. Nikdar poprej ni bilo nekaj sličnega in morda nikdar ga več ne bo.

Generacija za generacijo teh ljudi so prinesli novo kri in sve- zo snago v naše narodno življenje, ki se osnuje na načelih svobode, enakosti in bratstva. Oni so do- prinesli svoj popolni delež naši sedanji veličini s svojim fizičnim in umnim delom, s svojimi tradi- cijami stare in bolj enostavne kulture, s svojo oddano lojalnost- jo napram adoptirani domovini. Dostikrat pa so srečali nerazume- nje, neznanje in nestrpnost. Večina nas prihaja v Ameriko, da tu najde Utopijo — kjer da so vsi ljudje enaki, kjer ni plemi, ni vera, ni barva ne preprič do- seg visokih ciljev. In vendarle pri- seljence še vedno mora čutiti ske- lenje takih žalitev kot so pridevki "Dago", "Greasef" in "Hun- kie". Dajejo mu slutiti, da je pod- prejen, inferioren — brez ozira na to, kako stara je kultura, iz katere izvira. Dostikrat ga sma- trajo za "nevarnost", odgovornim z avse naše zločine, sposobnim sa- mo za "nesnažna dela". Ako kje- koli je treba tolerance, mi v Ame- riki jo sigurno potrebujemo.

L. 1854 je Abraham Lincoln napisal: "Kot narod smo se začeli z izjavo "Vsi ljudje so ustvar-jeni enaki". Sedaj v praksi mi to čitamo "Vsi ljudje so enaki razni- žarcev". Ko "Know Nothing" pride do vlasti, bomo čitali "Vsi ljudje so ustvarjeni enaki razni žarcev, inozemcev in katolikov". Ko pride do tega, jaz se rajši iz- selim v kako drugo deželo, kjer se ne ponašajo s tem, da ljubijo svobodo." — Lincoln bi lahko da- nes ponovil te besede, ako bi vi- del odurne bigote Klukserje in njihove politične brate.

Novi Amerikanci iščejo razu- mevanje, prijateljstvo, zaščito ust- nih pravic, povsod in tudi v poli- tičnih strankah. Zato ni gol slu- čaj, da večina novih Amerikan- cev je nagnjena napram demo- kratični stranki. Enostavni vzrok za to leži v dejstvu, da za nje de- mokratična stranka predstavlja one ideale, ki so njim pomenjali Ameriko; zemljo svobode, ravno- pravnosti in strpnosti. V njenih vrstah je bil novi Amerikane- vedno dobrodošel kot ravnopraven član. Nasproti je v republikanski stranki občutil prezir in v naj- boljšem slučaju milostno patroni- ziranje. Radi tega je demokraci- na stranka bila za njega stranka prave demokracije in ona je tudi logičen zastopnik Nove Amerike.

Vse one idealne kakovosti, ki jih priseljenec nahaja v demo- kratični stranki, jih vidi povečane in poseblejene v oni krasni kom- binaciji genija in volje, moderne- ga Jeffersona in Lincolna — v Alfredu E. Smithu.

Novim Amerikaneem je Gov. Smith Amerika v najboljšem zmi- slu; on je oduševljajoči simbol no- ve domovine. Nikdar ni kak ameri- ški politični kandidat vzbudil to- liko globokih čustev v sreih novih Amerikanecev kot Gov. Smith. — Kdor je imel prilike biti priča, od- ziva v sreih novih Amerikanecev, ko se spominja ime Gov. Smitha, ta je mogel občutiti, kaj to ime za njih pomenja. Kaka razlika, ko je govor o Smithovem nasprotniku! S pomilovanjem prehajajo preko trditve nekaterih interesiranih predstavnikov inorodnih Ameri- kancev, ki pravijo, da so v stanu dobiti takozvani "foreign vote" kandidatu republikanske stranke.

Kot član jugoslovanske skupi- ne, sestavljene od Slovencev, Hr- vatov in Srbov, mi ni treba pre- ki se osnuje na načelih svobode, enakosti in bratstva. Oni so do- prinesli svoj popolni delež naši sedanji veličini s svojim fizičnim in umnim delom, s svojimi tradi- cijami stare in bolj enostavne kulture, s svojo oddano lojalnost- jo napram adoptirani domovini. Dostikrat pa so srečali nerazume- nje, neznanje in nestrpnost. Večina nas prihaja v Ameriko, da tu najde Utopijo — kjer da so vsi ljudje enaki, kjer ni plemi, ni vera, ni barva ne preprič do- seg visokih ciljev. In vendarle pri- seljence še vedno mora čutiti ske- lenje takih žalitev kot so pridevki "Dago", "Greasef" in "Hun- kie". Dajejo mu slutiti, da je pod- prejen, inferioren — brez ozira na to, kako stara je kultura, iz katere izvira. Dostikrat ga sma- trajo za "nevarnost", odgovornim z avse naše zločine, sposobnim sa- mo za "nesnažna dela". Ako kje- koli je treba tolerance, mi v Ame- riki jo sigurno potrebujemo.

KONCERTI A. ŠUBELJA

- 21. oktobra, Collinwood, O.
- 27. oktobra, Girard, O.
- 28. oktobra, Lozain, O.
- 18. novembra, Chisholm, Minn.
- 26. novembra, Duluth, Minn.
- 16. decembra, Pueblo, Colo.

Njegova žena.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za "Glas Naroda" priredil G. P.

33

(Nadaljevanje.)

Tako je poteklo zopet par tednov. Med Hans Ritterjem in njegovo ženo je zopet vzrastla ločena stena, ker se nista zavedala medsebojnega nagnenja in ker sta se srečevala tako hladno in rezervirano v prizadevanju, da se obvladata.

Petnajsto poglavje.

Poletje je napočilo v deželi. Fe je videla, da je izgledala Ellen Forst pri vsakem njenem obisku slabotnejše in bednejše.

Fe se je posrečilo izogniti se Harry Forstu skoro vedno. Vedno se je pustila sporočiti od Ellen, kdaj je imel njen mož službo.

— Včas, Ellen, za svoje obiske bi si vedno rada izbrala čas, ko vem, da si sama. Če sta tvoja mati ali mož pri tebi, me ne potrebuješ več za družbo, — ji je rekla.

V svoji prostosti je Ellen nekega dne pripovedovala svojemu možu, da je morala povedati Fe vnaprej, kdaj ni njega doma. Nato pa je manevriral tako spretno, da je našel Fe, kadar je prišel domov.

Ker ni ležalo stanovanje Forsta daleč od Ritterjeve vile, je prišla Fe k Ellen ponavadi pes. Treba ji je bilo iti le skozi promenadno napravo in po neki kratki cesti, da je bila zopet doma.

Fe je v zadnjem času zapazila, da je prihajal Forst vedno preje domov, kot pa ga je pričakovala njegova žena. Bila je je dovolj ostrovidna, da je našla, da je s tem nameraval srečati jo.

Vsled tega je zapustila Ellen vedno pol ure prej, predno je slednja pričakovala svojega moža nazaj. Posrečilo se ji je tudi izogniti se Forstu na ta način.

Nekega dne pa se je zakasnila za par minut in ko je stopila iz hiše, je stal Forst naenkrat pred njo.

Hotela je iti s kratkim pozdravom mimo njega, a on ji je zastavil pot in mirno, da je ne prepodi, ji je rekel formalno:

— Vi ste bila pri moji ženi, mladostna? Kako ste našli Ellen?

Na to vprašanje mu je morala pač odgovoriti. Že je upala, da je končno uvidel, da hoče ona občeati z njim le v formalnem tonu.

Vsled tega je rekla dvorljivo:

— Izza svojega zadnjega obiska sem jo našla neizpremenjeno.

— Zelo ljubezljivo je od vas, da tako pogosto obiščete mojo ženo, — je rekel še vedno z dvorljivim mirom, čeprav so ga njegove mrko zroči oči stavljale na laž.

— Ellen je moja prijateljica in to smatram za samoposebi umevno, — je odvrnila odklonilno ter odkorakala hitro naprej. Ker pa je kljub temu ostal ob njeni strani, je obrnila proti njemu svoje resno lice ter rekla povsem ostro:

— Nočem vas nadalje zadrževati, gospod poročnik. Ellen vas gotovo pričakuje.

On se je ozrl mrko nanjo.

— Ellen me pričakuje šele v pol ure. Vsled tega me ničesar ne ovira, da vam ponudim svoje spremstvo. Lahko pa postanete povsem poštena ter mi rečete, da vam je moja družba sitna in neprijetna. Jaz vem, da se mi namenoma izogibate.

Fe je bilo zelo neprijetno pri duši. Njegov bolesten ton jo je vznemirjal in privikrat se je vprašala, če ga ni preostro sodila in če bi ne bilo dosti boljše, če sklene mir z njim.

— Midva si nimava pač ničesar več reči, gospod poročnik, — je rekla, manj robato.

— Seveda, — je izbruhnilo zopet strastno iz njega — jaz vam moram povedati še številne stvari.

Zavila sta na gosto zasenčeno promenadno pot, ki je ležala pred njima brez vseh ljudi. Ob tem času so bile naprave manj obljudene. Gosto grmičevje ju je tudi odtežalo vsem pogledom.

Njegova nanovo vzplamtelja strast jo je zopet vznemirila. Premerila ga je z velikim, hladnim pogledom.

— Na vsak način pa mi ne morete ničesar povedati, kar bi rada slišala. Prosim vas, končajva pogovor. Rada bi sama šla naprej.

On je zastokal.

— Vi ste okruta, — tako okruta, — kot le morejo biti ženske. Ponosno je vrgla nazaj svojo glavo.

— Mogoče znajo biti zelo dobro tudi moški, — je rekla s hladno, porogljivostjo. Z Bogom, gospod poročnik!

Iztegnil ji je roko nasproti.

— Odgovorite mi le na dva vprašanja, prosim vas. Nato vas ne bom hotel več nadlegovati.

Obstala je naenkrat sredi poti.

— Torej vprašajte, — da prideva do konca.

Oči se je vanjo z razpaljenimi očmi.

— Povejte mi pošteno in odkritosrečno, — ali ljubite svojega moža?

Temna rdečica je šinila v njeno lice.

— Na to vprašanje vam gotovo ne morem odgovoriti! Jaz smatram to vprašanje za — nesramnost! — je rekla s tresočim se glasom.

Postal je bled kot zid.

— Fe, — vi me sovražite? — je vprašal, hripav od razburjenja. Ona se je ponosno vzravnala ter se zaničljivo ozrla nanj.

— Zakaj taki veliki občutki za človeka, kot ste vi, gospod poročnik? Človek ne sovraži, kjer mora le — zaničevati, — je rekla rezko.

Zapet je zastokal in njegov obraz se je spaciil.

— Fe, Fe, — če bi le vedela, kaj sem trpel, — in kaj moram še trpeti! Če bi le vedela, kako obžalujem, da sem te izpustil, — bi ne imela poguma reči mi take trdne besede! Ti si vendar ženska s čustvim srecem. Fe, jaz trpim brezumno, — jaz te ljubim še vedno ter te bom vedno ljubil!

Ona je stala, kot ohromljena od groze nad divjo bolečino, ki je zvenela iz njegovih besed. Ob istem času pa je bila ogorčena, da je govoril take besede z njo.

— Zapustite me — takoj, kajti jaz nočem slišati vaših besed in prepovedujem vam nagovarjati me na tak zaupen način. Pustite me iti samo naprej, — je rekla, vsa iz sebe.

On ji je zopet zastavil pot. Povsod naokrog je bilo tiho in nikjer ni bilo videti nobenega človeka. V njej je vstal kot strah pred tem strastnim človekom. Jeza, zaničevanje in obenem tudi zaničljivo sočutje z njim jo je polnilo.

— Fe, — usmilite se me, — je molodoval hripavo. — Recite mi vsaj, da me ne zaničujete, da mi odpustate!

— Jaz vam nimam ničesar več povedati, — pustite me samo! — je vzkliznila naglas, vsa iz sebe od jeze in strahu.

On je prijel njeno roko.

(Dalia prihodnja.)

"C. A. LARSEN"

ena izmed treh ladij, s katerimi se je podal commander Byrd proti Južnemu tečaju.

Robert Fabre - Lucet:

Imperijalizem in pacifizem.

V prehodni dobi, kakor je naša, ko se toliko misli križa in ko toliko duhov išče neke mednarodne modre misli, neke sintetične politične doktrine, osobito v zunanji politiki, je zanimivo proučiti dva nauka, ki sta se v prvi četrtini našega veka najbolj dojnila narodnih mas: imperijalizem in pacifizem. Prvi je posebno naglašena oblika nacionalizma, drugi pa je reakcija na izrodke, ki jih je prinesel imperijalizem, upor individualizma proti koncepciji, ki je morda ustvarjalna, vendar izključno kolektivnega značaja.

Svetovna vojna se je rodila iz imperijalizma, in sicer iz njegove najbolj brutalne forme. Dva imperija, angleški in nemški, ki sta imela nasprotujoče si gospodarske interese, sta bila prisiljena zgrabiti za orožje, da čuvata vsak svojo nadvlado, ter sta povlekla v ta boj dve skupini narodov.

Voditelji Nemcev so si ustvojili nauk svojih filozofov Treitschkeja in Hegela ter Angleža Darwina in naglasili potrebo vojne. Po njih mnenju je bilo tedaj treba postaviti temelje nemški prevlasti in hegemoniji s krvavimi sredstvi. Angleški imperij se je čutil neposredno ograženega. Politika sira Edvarda Greya je uničila nade lorda Haldanea in privela Anglijo na stran antate, s čimer je bil nemški poraz zagotovljen. Nemški imperijalizem se je zrušil, ali pa je vsaj začasno mrknil, toda imperijalistično stremenje ni mrtvo. Vidimo, kako vstaja pri drugih narodih: ali ni morda fashiistična Italija ravno tako imperijalistična, kakor je bila pred vojno Nemčija? Francija je tako stremenje poznala samo kratke čas v oni nesrečni dobi, ko je poskušala anektirati Porenje, sklicujoč se na umetni porenski separatizem; Poljska je odgovorila na ruski napad na Varšavo s podobnim na Kijev, Japonska pa je s svojimi armadami imela na Daljnem vzhodu iste namere. Ali je s tem rečeno, da so taka stremjenja del narodnega bistva? Benito Mussolini nam odgovarja na to vprašanje trdeč, da je ravno imperijalizem bistvo naroda. Na nesrečo so bili vse do danes vsi voditelji narodov istega mnenja.

Hitler, ki sem ga slišal govoriti in se z njim spoznal tudi osebno, odkrito izpoveduje imperijalizem. Naj navedem njegove besede: "Delavec, prijatelj moj, ti, ki se trudiš ves dan najprej počivati, ko se vrneš z dela. Ko zadostiš tej želji, ti žena proži svoje roke v objetje, kajti čutiš potrebo po ljubezni. Kot plod ljubezni, ki jo občutiš, se pojavi dete. Zdaj pa te vprašam: ali nisi imperijalist? Kajti, ako nisi, ne smeš imeti sina, ali pa moraš sam izvršiti samomor!" Hitler nadaljuje: "Vidva sta sedaj dva in samo z borbo, samo z vojno si bosta lahko zagotovila obstanek!"

Jasno je, da je tako dokazovanje napačno, kajti narod se ne pomnoži z enim otrokom, temveč se čeeše s tretjim otrokom povisa število prebivalstva kake države. Skoro ravno tako napačno je dokazovanje g. Goebbelsa, enega izmed Hitlerjevih pobočnikov, in

načelnika berlinskih rasistov (Volkische), ki sem ga čul in ki v svojem govoru velevala sledeče: "Ali potrebuješ krompirja? Friderik Veliki je znal reči to vprašanje: Zavejval je Šlezijo!" Toda mladi govornik ne vidi dejstva, da je Prusija s srečno vojno zavejvala Šlezijo, da pa jo je Nemčija z nesrečno vojno zopet izgubila.

Valois, bivši vodja "Action Francaise" in sedanjí vodja francoskih fašistov, s katerim sem že nekoliko let v prijateljskih stikih, je šele 1. 1923. spoznal, da je treba v našem spremembo. V svoji knjigi "L'homme qui vient," ki je nekaka apologija sile, proglasa vojno na temelju pripisov krščanstva za sveto. "Vojno dopušča in hoče sam Bog, da z njo izbrisemo svoje grehe ter se v nas prebude lepše državotvorne energije!" Kasneje je Valois svoj razor razvil močno v smer nekakega mirotvornega evropeizma.

"Treba se je postaviti na višje stališče," mi je dejal pri mojem zadnjem posetu. "To se pravi, treba je opustiti razprave tin preiti k delu. Vpovedati se mora izprememba dobe, ki se ji moramo prilagoditi. Želja po moči večerjati ni mogla najti drugih kresdstv, in se je udeleževala horizontalno, prišlo je tedaj do vojne. Danes je tako horizontalno ojačenje nemogoče in je vojna nekaj absurdnega. Zato se pomirjenje Evrope uveljavlja samo po sebi."

Valois v resnici dobro upošteva, da se je pacifistična misel, pred vojno zelo slaba, tako ojačila, da ni mogoče iti preko nje. Kakor smo že videli, je čisti in preprosti pacifizem individualističen nauk, ki gre preko narodnosti. Ta nauk prezira narod in daje prednost celo samemu internacionalizmu, ki je samo oblika zanikanja narodov. Vendar obstoja v pacifizmu več odtenkov in naj smo že taki ali taki, vsaj eden izmed teh odtenkov učinkuje na vsakogar izmed nas v tej povojni dobi. Prevzema nas tako popolnoma, kakor nas je prevzel in oslepil imperijalistični nacionalizem pred vojno. Številni kongresi pacifistov povojne dobe proglasajo nauk integralne pacifistične doktrine. Takisto Kelloggov pakt, ki ni nič drugega, kakor prižiganje pacifistične dogme v zelo zmerni obliki, ker si pridržuje pravico do obrambne vojne, smatrajo jo za zakonito. Vse to postavlja sedaj kategorični pacifistični imperativ, ki je tako močan, kakor je bil oni krvavi iz leta 1914.

Toda naj bo še silnejši, dokazuje li to, da je porajajoči ali prerajajoči se imperijalizem, nekatere narodov zaradi tega oslabilen? Tega ne moremo reči in prisiljeni smo verovati Mussoliniju, ki pravi, da je bistvo vsakega naroda njegova rast.

Valois, ki sem ga pravkar navel, je čisti imperijalist, čeprav je pristal pacifizma, ker pravi, da je večerj želja po moči našla samo sredstva, da se udeležuje horizontalno, kar je dovelo do vojne: za danes pa dopušča sredstvo, za udeleževanje sile v vertikalni smeri, navzgor.

Ako premislimo to koncepcijo, vidimo, da ni prirodna.

Ali ni borba za rast zakon prirodne in človečanstva in ali si ne moremo predstavljati, da bi ga napredek lahko izpremenil? Ali naj ne verujemo v silnejše orožje, kakor je današnje materialno orožje? Kako naj ne verujemo, da bi tisti, ki ima silnejše orožje, ne bil nekega dne zmagovalce?

Vsako si lahko, kakor Hegel, po borbi teze in antizeze predstavlja sintezo in sanja o imperijalističnem nacionalizmu, toda potreba ga sili, da postane imperijalistični pacifist, ako ga že tako hočem nazvati. Beseda tu ni glavno. Ali se beseda imperijalizem ne poraja v stremljenju, ki je večinoma mirnim potom napravilo iz angleške kolonijalne posesti svetovni imperij?

Agitirajte se "Glas Naroda", najedli zlovoljni davci v Ameriki.

Kretanje parnikov Shipping News

2. oktobra: Ile de France, Havre (1 A. M.) Honorale, Cherbourg Arabic, Cherbourg, Antwerpen Minskanka, Cherbourg New York, Cherbourg, Hamburg Raphale, Cherbourg, Bremen Berlin, Cherbourg, Bremen Augustus, Napoli, Genova New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam 3. oktobra: Relliance, Cherbourg, Hamburg Aquitania, Cherbourg Leviathan, Cherbourg, Bremen 4. oktobra: Dreadna, Cherbourg, Bremen 5. oktobra: France, Havre (1 A. M.) Belgenland, Cherbourg, Antwerp Majestic, Cherbourg Deutschland, Cherbourg, Hamburg Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam 6. oktobra: Berengaria, Cherbourg Fred. Harding, Cherbourg, Bremen 1. novembra: Albertic, Havre Columbus, Cherbourg, Bremen 2. novembra: Paris, Havre (1 A. M.) Olympic, Cherbourg Pennland, Cherbourg, Antwerpen Minnewaska, Cherbourg Cleveland, Cherbourg, Hamburg Conte Biancamano, Napoli, Genova Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam	6. novembra: Saturnia, Trst 7. novembra: Mauretania, Cherbourg President, Housvelt, Cherbourg, Bremen 8. novembra: Muenchen, Cherbourg, Bremen Roma, Napoli, Genova 10. novembra: Homerio, Cherbourg Lapland, Cherbourg, Antwerpen Hamburg, Cherbourg, Hamburg 13. novembra: Presidente Wilson, Trst 14. novembra: Aquitania, Cherbourg Leviathan, Cherbourg 16. novembra: Berlin, Havre 17. novembra: Ile de France, Havre Majestic, Cherbourg Arabic, Cherbourg Minnetonka, Cherbourg Conte Grande, Napoli, Genova Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam George Washington, Cherbourg, Bremen 21. novembra: Berengaria, Cherbourg America, Cherbourg, Bremen 22. novembra: Albertic, Havre Dreadna, Cherbourg, Bremen 24. novembra: Olympic, Cherbourg New York, Cherbourg, Hamburg Augustus, Napoli, Genova New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam 28. novembra: Mauretania, Cherbourg Columbus, Cherbourg, Bremen President Harding, Cherbourg
---	---

UMOR, KI SE JE KONČAL S POROKO

Blizu Miskoleza na Madžarskem je živel 1. 1913. pos stnikov sin Jožef Drotos, 25letni polnokrven mladič, ki ga je zapele v ljubavne mreže vaska poročena ženska. mati tedaj 4letnega ženskega otroka. Žena, ki ji je bil mož nadležen, je skovala peklenski načrt in je nagovarjala neuknega ljubimeca, naj zakolje njenega moža, nakar mu postane žena. Drotos je okleva, in tu je stopila vmes nova oseba: vaska babica Barbara Markesova, ki je pritiskala na mladece, da je res izvršil krvavo dejanje. Počakal je svojo žrtve. Ludvika Ujja, v gozdu in ga je zavratno napadel ter umoril.

Zločin je prišel na dan. Orožniki so izledili monilec in Drotos je priznal svoj čin, obenem pa povedal, da ga je napeljala k dejanju pokojnikova žena. Sodišče ga je obsodilo na dvajset let ječe. Obenem sta se morali zagovarjati radi nagovarjanja k umoru tu di Ujjeva vdova in babica. Sodišče je bilo preverjeno, da sta oni dve dali pobudo za umor in ju je obsodilo na dosmrtno kazen.

Številne amnestije po vojni so prinesle Drotosu razne olajšave in kazen se mu je znižala od 20 na petnajst let. Pred kratkim je bil mož, ki je sedaj štiridesetletnik, predložen v končno pomilostitev. Madžarski drž. upravnik Horthy je podpisal tozadevni dekret in Drotos je bil izpuščen na svobodo. Vsa leta se je v kaznilnici ponasal vzorno in ravnateljstvo mu je izdalo najlepše izpričevalo.

Povratak Drotosa iz ječe je povzročil v domači vasi veliko senzacijo. Še bolj pa so se ljudje čudili, ko so izvedeli, da je bila prva pot Drotosa po povratku iz ječe na grob svoje žrtve. Na pokopališču grede se je nekdanji morilec zglasil tudi v hiši svoje žrtve. Našel je doma zalo 19letno mladenko Irma, kateri se je docela izpovedal. Razložil ji je vse, kaklo gaje njena mati napeljala v zločin in kako grenko pokoro je moral delati za obžalovano dejanje.

Irma, ki pozna zgodovino umora svojega očeta tudi iz ust ljudi in mrzi zločinsko mater, je sklenila, da se ji osveti na poseben način. Ponudila je Drotosu svoje sree in roko pod pogojem, da ne pogleda nikoli več njene matere, tudi če bi se kdaj vrnila iz ječe. Drotos je na to pristal. Zaroka je bila sklenjena in razglašena.

Ta dni sta stopila Drotos in Irma Ujj v Miskolezu pred oltar. Ogromno ljudi je prisostvovalo poročni ceremoniji v domači reformistični cerkvi. Obred je bil tako genljiv, da je vse jokalo. Zemin in nevesta sta prejela od domačinov vse polno darov in voščil, da bi z lepim življenjem izbrisala madež in greh, ki ga je napravil mladi človek pod vplivom zlobne ženske, ki se ne ve, da mu je postala žena.

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj udobna pot za potovanje na oglednih parnikih: France 26. okt. Paris — 2. nov. — 30. novembra Ile de France 16. nov.; 7. dec. (Ob polnoči.)

Najkrajša pot po telegrafu. Vankdo je v posebni kabini s vsami modri nismi udobnosti. — Plačilo in glavna francoska kuhinja. Izsredno nizke cene.

Vprašajte katerega koli pooblaščenega agenta ali
FRENCH LINE
15 State Street,
New York, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh. Vsled naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljše pojasnila in priporočila, vedno le prvotne brupornike.

Tudi nedravljanj zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prkudo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega ameriškega komisarja.

Glasom odredba, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prošilec osebno, bodisi v najbližji naselinski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven bres dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi nova ameriška priseljeniška postava. Glasom te postave zamorejo ameriški državljani dobiti svoje žene in neporočene otroke izpod 21. leta ter ameriške državljanke svoje moše s katerimi so bile pred 1. junijem 1928. leta poročene, izven krota.

Jugoslovanska kvota znaša še vedno 671 priseljenec letno. Do polovice te kvote so upravičeni stari ameriški državljani, moške ameriških državljank, ki so se po 1. junija 1928. leta poročili in poročili, oziroma žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih ne-dravljajnov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje tu. Vsi ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakor: bratov, sester, nečakov, nečakinja itd., ki spadajo v kvoto bres vsake prednosti in isti, pa se ne sprejema nikakih lasti za ameriške vize.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
NEW YORK

ADVERTISE IN GLAS NARODA

NUDIMO VAM IZVANREDNO PRILIKO

in jamčimo prijetno in brezskrbno potovanje vsem rojakom, kateri se želijo udeležiti našega

BOŽIČNEGA IZLETA
DNE 8. DECEMBRA t. l.

s parnikom

"Ile de France"

našim rojakom najbolj priljubljen velikan francoske parobrodne družbe. Oprema, hrana in postrežba je itak slehernemu dobro znana in je vsako priporočilo nepotrebno.

V OSMIH DNEH V SLOVENIJI,

kjer Vas pričakujejo sorodniki, prijatelji in znanci. **SEDAJ JE ŠE ČAS**, da vredite vse potrebno za odhod.

Za cene, preskrbo potovalnik listin in rezervacije obrnite se na

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET

NEW YORK, N. Y.